

POZYSKIWANIE KAPITAŁU NA INNOWACYJNE PRZEDSIĘWZIĘCIA W OPIECE ZDROWOTNEJ

Lucyna Lewandowska
Tomasz Karkowski

ABC

a Wolters Kluwer business

POZYSKIWANIE KAPITAŁU NA INNOWACYJNE PRZEDSIĘWZIĘCIA W OPIECE ZDROWOTNEJ

Lucyna Lewandowska
Tomasz Karkowski

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

ABC

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2014

Stan prawny na 1 marca 2014 r.

Recenzent

Dr hab. Dorota Burzyńska

Wydawca

Izabella Małecka

Redaktor prowadzący

Marzena Molatta

Opracowanie redakcyjne

Elżbieta Józwiak

Łamanie

JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Stanisław Drzewiecki

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych

Maciej Sadowski

Poszczególne rozdziały opracowali:

Wstęp – Lucyna Lewandowska, Tomasz Karkowski

Rozdział 1, rozdział 2 – Lucyna Lewandowska

Rozdział 3, rozdział 4 – Tomasz Karkowski

Konstatacje – Lucyna Lewandowska, Tomasz Karkowski

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN: 978-83-264-3222-4

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wstęp	11
Rozdział 1	
Idea przedsięwzięć innowacyjnych (Lucyna Lewandowska)	17
1.1. Istota innowacji	17
1.2. Wyróżniki innowacji	26
1.3. Determinanty	28
1.4. Wpływ innowacyjności na rozwój polskiej gospodarki	30
Rozdział 2	
Wybrane formy i źródła finansowania innowacji (Lucyna Lewandowska) ..	38
2.1. Leasing jako sposób nabywania aktywów trwałych	38
2.2. Franchising w finansowaniu i rozwoju firm „przez pączkowanie”	55
2.3. <i>Private equity/venture capital</i> – kapitał wysokiego ryzyka	70
2.4. <i>Business angels</i> – prywatni inwestorzy z emocjonalnym zaangażowaniem	84
2.5. Środki unijne na gospodarkę opartą na wiedzy	91
2.6. Pozyskiwanie kapitału na NewConnect – „przedszkole” GPW w Warszawie	101
Rozdział 3	
Potrzeba innowacji w polskiej opiece zdrowotnej (Tomasz Karkowski)	112
3.1. Diagnostyka	112
3.2. Kierunki innowacyjności	132
3.3. Możliwości finansowania innowacji ze środków UE	159
Rozdział 4	
Egzemplifikacja empiryczna zastosowania form finansowania przedsięwzięć innowacyjnych na polskim rynku usług medycznych. Studium przypadków (Tomasz Karkowski)	173
4.1. Leasing w transferze nowych technologii w MEDFinance i MEDAmbulans	173

4.2. Franchising na przykładzie sieci Aptek MEDIQ	186
4.3. PE/VC w finansowaniu przedsięwzięć innowacyjnych Firmy LUX MED	198
4.4. <i>Business angels</i> Firmy Medicalgorithmics	210
4.5. Środki unijne w dziele wspierania innowacji Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. dr Wł. Biegańskiego w Łodzi	214
4.6. Szanse na zdobycie kapitału na NewConnect przez Orphée SA i Szpitale Tczewskie SA	221
Konstatacje	231
Bibliografia	233
Źródła internetowe	241

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- dyrektywa 2006/112/WE – dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006 r., s. 1, z późn. zm.)
- dyrektywa 2011/24/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, s. 45 z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121)
- pr. farm. – ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 z późn. zm.)
- p.z.p. – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.)
- Strategia 2020 – komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r., KOM (2010)2020: Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:PL:PDF> [dostęp: 02.01.2014]
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 47)
- u.d.l. – ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.)
- u.p.a. – ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626 z późn. zm.)
- u.p.p. – ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 159 z późn. zm.)
- u.p.t.u. – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)
- u.s.i.o.z. – ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. Nr 113, poz. 657 z późn. zm.)

- u.ś.o.z. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)

Pozostałe

- ASO – alternatywny system obrotu
- B+R – badania i rozwój
- CRM – zarządzanie relacjami z klientami (*customer relationship management*)
- CSIOZ – Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia
- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- GOW – gospodarka oparta na wiedzy
- ICT – technologie informacyjno-komunikacyjne (*information and communication technologies*)
- IR – inteligentny rozwój
- IRR – wewnętrzna stopa zwrotu (*internal rate of return*)
- IUS – Europejski Poziom Innowacyjności (Innovation Union Scoreboard)
- LBO – przejęcie menadżerskie typu *leavarged buy-out*
- MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa
- NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
- NIK – Najwyższa Izba Kontroli
- NSRO – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
- OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Organisation for Economic Co-operation and Development)
- PAN – Polska Akademia Nauk
- PIOZ – Program Informatyzacji Ochrony Zdrowia
- PKB – produkt krajowy brutto
- PO IG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
- PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
- PO IŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- PO PC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa
- PO WER – Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój
- PRM – zarządzanie relacjami z pacjentami (*patient relationship management*)
- Regulamin ASO – Regulamin Alternatywnego Systemu Obrotu, wraz z załącznikami, w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 147/2007 Zarządu Giełdy z dnia 1 marca 2007 r., z późn. zm.

RUM	– Rejestr Usług Medycznych
SII	– sumaryczny indeks innowacji (Summary Innovation Index)
SIM	– System Informacji Medycznej
SOR	– szpitalny oddział ratunkowy
WHO	– Światowa Organizacja Zdrowia (World Health Organization)
WSA	– Wojewódzki Sąd Administracyjny
WSPR	– Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego

WSTĘP

Podstawą bogactwa materialnego jest dyskutowanie niematerialnych aktywów, do jakich należy wiedza, czyli kapitał intelektualny. Wiedza jest źródłem bogactwa narodów. Dzięki niej rozwijają się gospodarki krajów, regionów i świata. Atut konkurencyjności zawsze bierze się z posiadanej wiedzy, która znajduje uprzedmiotowienie w nowoczesnej technice, konkurencyjnej technologii, a w konsekwencji – w konkurencyjnym produkcie. Zatem – poziom konkurencyjności zależy od efektywnego wykorzystania wiedzy w postaci skomercjalizowanej we wszystkich rodzajach aktywności, w tym działalności gospodarczej.

Głównymi czynnikami kreującymi nowy wymiar dyskutowania wiedzy są:

- przyspieszenie rozwoju gospodarki światowej,
- globalizacja,
- zwiększanie się zasobów wiedzy,
- poszerzająca się paleta możliwości wykorzystania wiedzy w innowacjach oraz
- wzrost znaczenia produktów będących efektem wykorzystania wiedzy i *high technology*.

Szczególnie nowe znaczenie zyskał proces dyfuzji wiedzy w społeczeństwach informacyjnych gospodarek opartych na wiedzy (GOW) i inteligentnym rozwoju (IR).

Batalia o osiągnięcie przewag konkurencyjnych toczy się w firmach. Poprzez uzyskanie tzw. kluczowych kompetencji, czyli wiedzy i umiejętności w zakresie techniki i technologii wyróżniających je wśród konkurentów – pragną one osiągnąć stan, który pozwala na opracowanie w sposób ciągły nowych technologii i produktów efektywnie konkurujących na rynku globalnym. W tym kontekście tylko firmy innowacyjne stymulują innowacyjność gospodarek narodowych i pomagają w osiągnięciu wewnętrznej spójności Unii Europejskiej. Potrafią także sprostać globalnej konkurencji, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego. Znajduje to swój wyraz

w nowym programie rozwoju krajów unijnych – Strategii 2020¹. Wskazuje się w nim na potrzebę kreacji przedsiębiorstw opartej na wiedzy, współpracy i innowacjach, których stałym czynnikiem wzrostu jest nastawienie na implementację innowacji.

Powodzenie realizacji wyznaczonych Strategią 2020 założeń może zagwarantować jedynie ścisła współpraca firm z instytucjami naukowymi bądź strukturami organizacyjnymi prowadzącymi badania naukowe i rozwijającymi nowoczesne technologie, określanymi mianem centrów doskonałości i transferu technologicznego. Dodatkowo powinna być wsparta przez instytucje finansowe i władze poszczególnych krajów z myślą o stworzeniu sprzyjającej infrastruktury finansowej i prawnej. Wykreowanie strategicznych zdolności innowacyjnych przez wyżej wymienione podmioty jest konieczne, aby transfer wiedzy ze sfery nauki do biznesu oraz infrastruktura badań i rozwoju (B+R) służyły innowacyjnemu wzrostowi przedsiębiorstw.

Wspomniane strategiczne zdolności innowacyjne, rozumiane jako zdolności zarówno do tworzenia, jak i implementacji strategicznie innowacyjnych produktów oraz innowacyjnych modeli biznesowych są aktywnościami nader ryzykownymi finansowo. Wymagają bowiem zaangażowania kapitału bez pewności jego zwrotu na satysfakcjonującym poziomie.

Innowacja, jak określa J. Schumpeter, to tworzenie nowych kombinacji zastanych czynników produkcji w warunkach, gdy wyniku tego procesu nie da się przewidzieć². Innowacja wiąże się z podejmowanym przez innowatorów ryzykiem, które jest immanentną cechą innowacji.

Pozyskanie kapitału na realizację przedsięwzięć innowacyjnych nie jest łatwe, głównie z powodu właśnie ryzyka. Za największą barierę w realizacji innowacji produktowych, procesowych, technologii informatycznych i organizacyjnych polscy przedsiębiorcy uznają nie brak pomysłu, lecz brak kapitału na jego zmaterializowanie i skomercjalizowanie. Brak kapitału finansowego uniemożliwia też przedsiębiorcom udział w targach i misjach gospodarczych oraz promocję marek. Konieczne jest poszukiwanie uła-

¹ Komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r., KOM(2010) 2020 wersja ostateczna: Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:PL:PDF> [dostęp: 02.01.2014].

² Pojęcie innowacji do teorii ekonomii zostało wprowadzone przez J. Schumpetera w 1911 r. i wyrażało nową myśl o roli przedsiębiorstwa i przedsiębiorcy; por. J.A. Schumpeter, *Teoria rozwoju gospodarczego*, Warszawa 1960, s. 104.

twień w dostępie do nowych źródeł i form pozyskiwania kapitału finansowego, zwłaszcza na realizację innowacji. Związane z nią ryzyko powoduje, że jakkolwiek do dyspozycji przedsiębiorców pozostaje wiele form niekonwencjonalnego finansowania, to warunki, na jakich jest do nich dostęp są dość restrykcyjne. Zarówno potencjalny kapitałodawca, jak i biorca kapitału pragną minimalizować ryzyko z nim związane. Twórcza destrukcja³ dotychczasowych sposobów wytwarzania, wyrażająca się w nieustającej innowacyjności, implikuje zmiany w stosunkach międzyludzkich i organizacji form gospodarczych. Dlatego kapitału finansowego potrzeba przedsiębiorcy coraz więcej. Jak twierdzi J. Schumpeter – nie ma przedsiębiorczości, a następnie innowacyjności bez kapitału z zewnątrz. A ponieważ aktualna faza cywilizacyjnego rozwoju – również, **a może przede wszystkim – w medycynie** jest fazą hiperinnowacyjną, to kapitału tego potrzeba coraz więcej. Kapitał ten jest do dyspozycji potencjalnych beneficjentów. Mimo kryzysu gospodarczego kapitał nie zniknął. Stał się jedynie „bardziej ostrożny”. Inwestorzy nadal są skłonni angażować się w ambitne innowacyjne przedsięwzięcia zapewniające wysoki zwrot z zaangażowanego kapitału. Warunkiem realizacji niemal każdego nowego projektu gospodarczego (pomysłu) jest posiadanie odpowiedniej ilości kapitału. Powstaje wówczas pytanie, jak go zdobyć? A pozyskać nie jest łatwo, szczególnie w postaci kredytów, gdyż prawdopodobieństwo niepowodzenia projektu, zwłaszcza innowacji, jest bardzo wysokie. Firmy, które już „okrzepły” na rynku, mogą sięgnąć po instrumenty rynku kapitałowego, inne – muszą poszukiwać niekonwencjonalnych rozwiązań. **Dążenia do sfinansowania innowacji – zwłaszcza w ochronie zdrowia** – wpisują się w strategię wzrostu (która by podnosiła poziom edukacji i zdrowia oraz jakość życia) poszukiwaną przez króla Butanu z myślą o „narodowej szczęśliwości brutto”⁴. Uznając problem pozyskiwania kapitału na realizację przedsięwzięć innowacyjnych **w dziedzinie ochrony zdrowia** za nader ważny – autorzy niniejszej książki podjęli próbę przybliżenia Czytelnikom sensu innowacji w zglobalizowanym świecie, jej wpływu na poziom rozwoju gospodarczego i standardów życia społeczeństw oraz sposobów zdobywania kapitału na realizację projektów innowacyjnych.

³ Ocena tej twórczej destrukcji bywa kontrowersyjna. Taktyka stosowana przez współczesny kapitalizm określana jest jako doktryna szoku. Por. N. Klein, *Doktryna szoku*, Warszawa 2008.

⁴ J.E. Stiglitz, *Wizja sprawiedliwej globalizacji. Propozycje usprawnień*, Warszawa 2007, s. 63.

Na konstrukcję niniejszej książki składają się cztery rozdziały, w których w ujęciu sekwencyjnym omówiono następujące zagadnienia:

- **ideę innowacyjności** ze szczególnym uwzględnieniem wyróżników, determinantów i efektów wykorzystania skomercjalizowanych wyników prac badawczo-rozwojowych oraz ich wpływu na poziom rozwoju polskiej gospodarki. Rozważania te stanowią asumpt do prezentacji form finansowania przedsięwzięć innowacyjnych;
- **rekomendację form finansowania innowacji** ze wskazaniem warunków i sposobów wejścia w posiadanie kapitału na innowacje dzięki takim instrumentom finansowym i podmiotom jak: leasing, franczyza, *private equity/venture capital*, *business angels*, środki unijne na gospodarkę opartą na wiedzy oraz platforma NewConnect;
- **uzasadnienie potrzeby innowacji w polskiej opiece zdrowotnej** – z prezentacją aktualnego poziomu innowacyjności w tym segmencie na tle innych krajów Unii Europejskiej, źródeł i sposobów finansowania przedsięwzięć innowacyjnych oraz strategii rozwojowej w tym zakresie w kontekście perspektywy finansowej na lata 2014–2020;
- **egzemplifikację empiryczną zastosowań form finansowania projektów innowacyjnych** – z ujęciem deskryptywnym wybranych przypadków zastosowań leasingu ambulansów oferowanego przez firmę MedFinance, działalności aptek MEDIQ w sieci franczyzowej, opieki abonamentowej Grupy LUX MED finansowanej przez Private Equity/Venture Capital – Mid Europa Partners, aniołów biznesu w ochronie zdrowia na przykładzie firmy Medicalgorithmics, środków unijnych na przedsięwzięcia innowacyjne z zakresu informatyzacji w Szpitalu im. Biegańskiego w Łodzi oraz pozyskiwania kapitału na NewConnect przez firmę Orphée SA oraz Szpitale Tczewskie SA.

* * *

Współczesny przedsiębiorca w dobie globalizacji oraz nowoczesnych technologii nieustannie poszukuje nowych rozwiązań, które doprowadziłyby do tego, by jego firma stała się jak najbardziej innowacyjna, a dzięki temu konkurencyjna. Taki przedsiębiorca wykorzystuje zmieniający się rynek jako okazję do osiągnięcia profitów dla siebie, a także dla swoich wspólników oraz wszystkich interesariuszy, a ostatecznie do wzrostu wartości firmy. Wprawdzie przewaga konkurencyjna wynika z wielkości lub posiadania określonych aktywów, jednak coraz istotniejsze staje się przekonanie potwierdzone

w praktyce, iż w najlepszej sytuacji ekonomicznej znajdują się te firmy, które zdolne są do zmobilizowania wiedzy, technologii i zdobytego doświadczenia oraz oferowania w związku z tym nowych produktów bądź innowacyjnych metod, jakimi je tworzą, a także w efekcie dotarcia z takimi produktami do potencjalnych klientów. Do tego właśnie ma posłużyć też wiedza zawarta w niniejszej książce.

Autorzy⁵

⁵ Prof. dr hab. Lucyna Lewandowska, Katedra Ekonomii Przemysłu i Rynku Kapitałowego, Instytut Ekonomik Stosowanych i Informatyki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki, 90-214 Łódź, ul. Rewolucji 1905 r. nr 41, e-mail: lulew@tlen.pl; dr n. med. Tomasz Karkowski, Katedra Pracy i Polityki Społecznej, Instytut Ekonomik Stosowanych i Informatyki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki, 90-214 Łódź, ul. Rewolucji 1905 r. nr 39, e-mail: tkarkowski@uni.lodz.pl.

Rozdział 1

IDEA PRZEDSIĘWZIĘĆ INNOWACYJNYCH

1.1. Istota innowacji

Pojęcie innowacji pochodzi od łacińskiego słowa *innovare*, czyli „wprowadzenie czegoś nowego, rzecz nowo wprowadzona, nowość, reforma”⁶. Według OECD⁷ innowacja to implementacja nowego bądź znacząco udoskonalonego produktu, procesu, nowej metody marketingowej, nowego sposobu: organizacji w praktyce gospodarczej, tworzenia miejsca pracy, kształtowania relacji z otoczeniem. Pojęcie innowacji zostało wprowadzone do teorii ekonomii przez J. Schumpetera w 1911 r. i było związane z nowym myśleniem o roli przedsiębiorstwa – przedsiębiorstwa biorącego aktywny udział w kreacji rozwoju firmy i rozwoju gospodarki w ujęciu globalnym. J. Schumpeter ujmuje innowacje bardzo szeroko⁸. Uznaje on, że istotą tego pojęcia jest użycie zasobów produkcji w dotychczas niestosowany sposób, i podaje pięć przypadków takich nowych kombinacji różnorodnych materialnych komponentów i produkcyjnej siły człowieka.

Są to:

- kreacja nowego produktu lub wprowadzenie na rynek towarów o nowych właściwościach,
- zastosowanie lub anektowanie nowej metody produkcji,
- anektowanie nowego rynku zbytu,
- zdobycie nowych źródeł surowców,
- wprowadzenie nowej organizacji prowadzenia biznesu.

⁶ *Słownik wyrazów obcych*, red. J. Tokarski, Warszawa 1980, s. 307.

⁷ *Podręcznik Oslo. Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji*, OECD/Komisja Europejska, Warszawa 2008, dostępny na <http://www.uwm.edu.pl/ciit/wp-content/uploads/2013/10/Podrecznik-OSLO-MANUAL1.pdf> [dostęp: 02.01.2014].

⁸ J.A. Schumpeter, *Teoria rozwoju...*, s. 104.

W tak szerokim ujęciu innowacje cechują się następującymi właściwościami:

- komplementarnością (nie powstają w izolacji),
- skokową realizacją (i stopniowo wchodzi do gospodarki),
- nieregularnością występowania (koncentrują się w dowolnym czasie w niektórych dziedzinach i gałęziach gospodarki),
- powstają w stanie równowagi gospodarki i prowadzą do stanu jej nierównowagi.

Interpretacji pojęcia innowacji podejmuje się wielu autorów⁹, a że odzwierciedlają one bardzo złożone i różnorodne procesy – do dziś nie zostały ostatecznie jednoznacznie zdefiniowane, bo prawdopodobnie ich natura nie pozwala na taką jednoznaczność.

Innowacje dotyczą wszelkich przejawów aktywności gospodarczej, społecznej, politycznej i kulturalnej. Ich wagę w kształtowaniu konkurencyjności dostrzegł i teoretycznie uzasadnił w swoich pracach P. Drucker. Znalazło to również pokrycie w praktyce odnoszenia sukcesów przez firmy i całe gospodarki narodowe.

Analiza przypadków odnoszenia sukcesów na rynkach przez firmy stosujące innowacje dostarcza informacji o trafności naukowych poglądów P. Druckera. Firmy, dążąc do wdrażania innowacji w szerokim tego słowa znaczeniu, znajdują nową podstawę albo wzbogacają istniejące już zasoby konkurencyjności. I takie właśnie firmy osiągają przewagi konkurencyjne, a następnie przywództwo – najpierw na rynku lokalnym, a następnie na rynku globalnym¹⁰. Już wielu przedsiębiorców i menadżerów dostrzegło, że zdolność do tworzenia i wdrażania innowacji jest najważniejszym przejawem nowoczesności firmy. To „(...) wiedza zapewnia większą skuteczność działań i zdolność przewidywania skutków niż dane czy informacje”¹¹. To

⁹ Por. m.in.: R.R. Nelson, *Systemy wiedzy i innowacji (w:) Zarządzanie wiedzą w społeczeństwie uczącym się*, OECD/Ministerstwo Gospodarki, Paryż–Warszawa 2000; J. Bogdanienko, M. Hoffer, W. Popławski, *Innowacyjność przedsiębiorstw*, Toruń 2004; K. Poznańska, *Innowacje jako źródło rozwoju MŚP (w:) Zarządzanie organizacjami gospodarczymi w zmieniającym się otoczeniu*, red. J. Lewandowski, Łódź 2004; A. Pomykański, *Innowacje*, Łódź 2001; P. Niedzielski, K. Rychlik, *Innowacje i kreatywność*, Szczecin 2006; *Innowacyjność w teorii i praktyce*, red. M. Strużycki, Warszawa 2006; A.H. Jasiński, *Innowacje i transfer techniki w procesie transformacji*, Warszawa 2006; E. Okoń-Horodyńska, A. Czachorowska-Mazurkiewicz, *Innowacje w rozwoju gospodarki i przedsiębiorstw. Siły motoryczne i bariery*, Warszawa 2007; P.F. Drucker, *Innowacja i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady*, Warszawa 1992; M. Golińska-Pieszyska, *Polskie praktyki innowacyjne. Aspekty teoretyczne i badania empiryczne*, Warszawa 2011.

¹⁰ H. Simon, *Tajemniczy mistrzowie. Studia przypadków*, Warszawa 1999, s. 202.

¹¹ A. Jashapara, *Zarządzanie wiedzą. Zintegrowane podejście*, Warszawa 2006, s. 25.

dzięki wykorzystaniu wiedzy możliwe jest kreowanie przez firmy własnych przewag konkurencyjnych¹². Powstają tutaj sprzężenia zwrotne; innowacyjne firmy tworzą bowiem i dyskontują wiedzę dla potrzeb zwiększenia skuteczności i zdolności uczenia się. Przełom związany z wprowadzaniem innowacji, a nazwany przez A. Tofflera – socjologa i futurologa – „trzecią falą” (w nawiązaniu do teorii fal technologicznych), dotyczy gospodarki w coraz większym stopniu opartej na wiedzy¹³.

Powracając do schumpeterowskiej innowacji – można wyróżnić w teorii i praktyce „kreatywną destrukcję” i „kreatywną akumulację”¹⁴. W pierwszej z nich główną rolę odgrywają przedsiębiorcy i nowe firmy, które poprzez poszerzenie platformy innowacyjnej niweczą aktualne przewagi konkurencyjne istniejących firm. Drugą zaś tworzą duże firmy z wysokimi barierami wejścia na rynek, wynikającymi z posiadanej przez nie wiedzy, kompetencji w zakresie B+R oraz kapitału finansowego. „Kreatywną akumulację” tworzą dominujące firmy innowacyjne, które dzięki zgromadzonej wiedzy potrafią rozwijać innowacyjną aktywność.

W procesie tworzenia innowacji wykorzystywana jest wiedza własna i obca, producenta i naukowca, przedsiębiorcy i pracownika; słowem każdego, kto w nowy sposób zinterpretuje rzeczywistość. Dlatego innowatorzy potrzebują zintegrowanej wiedzy ze szczególnym uwzględnieniem tzw. wiedzy tajemnej (nie będącej w posiadaniu innych firm i trudnej do skopiowania, gdyż ukrytej w umysłach projektodawców), co pozwala im osiągnąć przewagi konkurencyjne. Te z kolei doprowadzą do rozwoju gospodarki kraju. Następnie – w wyniku naturalnego starzenia się bądź szerokiego rozpowszechniania – innowacje przestają być innowacjami i są zastępowane przez nowe rozwiązania. Zdarza się również, że następuje bardzo szybka eliminacja innowacji z rynku w wyniku wprowadzenia kolejnego, bardziej przełomowego rozwiązania.

Coraz częściej innowacyjność postrzegana jest jako umiejętność kreowania innowacyjnej przestrzeni, która zdolna jest do tworzenia i dyfuzji

¹² Por. L. Lewandowska, *Teoretyczno-empiryczny koncept rozwoju innowacyjnej firmy w regionie łódzkim* (w:) *Innowatorzy, innowacje a konkurencyjność regionu łódzkiego*, red. L. Lewandowska, Łódź 2011, s. 265–287.

¹³ A. Toffler, *Trzecia fala*, Poznań 2006, a w szczególności K. Porwit, *Gospodarka oparta na wiedzy i innowacje przełomowe* (w:) *Gospodarka oparta na wiedzy. Wyzwanie dla Polski XXI wieku*, red. A. Kuliński, Warszawa 2001, s. 120.

¹⁴ S. Berschi, F. Malerba, L. Orsenigo, *Technological Regimes and Schumpeterian Patterns of Innovations*, *The Economic Journal* 2000, nr 4.

Lucyna Lewandowska – profesor doktor habilitowana nauk ekonomicznych, profesor zwyczajna w Katedrze Ekonomii Przemysłu i Rynku Kapitałowego Uniwersytetu Łódzkiego; członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Łodzi; wchodzi w skład Rady Programowej czasopisma naukowego PTE „Studia Ekonomiczne Regionu Łódzkiego”. Była członkiem Rady Naukowej czterech edycji międzynarodowych konferencji naukowych z cyklu Technical & Economic Aspects of Industrial Reconversion Conferences organizowanych przez Politechnikę Częstochowską i Institut Supérieur Industriel Pierrard z Belgii; autorka ponad 170 prac naukowo-badawczych z zakresu przedsiębiorczości, koncepcji zarządzania i finansowania rozwoju firm oraz finansowania innowacji w przedsiębiorstwach opartych na wiedzy.

Tomasz Karkowski – doktor nauk medycznych, adiunkt w Katedrze Pracy i Polityki Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego; ukończył Podyplomowe Studium Zarządzania w Opiece Zdrowotnej na Akademii Ekonomicznej i Akademii Medycznej w Poznaniu; ekspert Serwisu Prawo i Zdrowie; współredaktor książki *Zarządzanie personelem pielęgniarskim w podmiotach leczniczych. Zagadnienia wybrane* (2013), autor książki *Restrukturyzacja szpitali* (2010, 2012) oraz wielu publikacji dotyczących głównie zarządzania podmiotami leczniczymi i zarządzania personelem pielęgniarskim.

■ Książka stanowi kompendium wiedzy na temat źródeł i form finansowania projektów innowacyjnych w sektorze opieki zdrowotnej. Autorzy omawiają samą istotę innowacyjności, jej determinanty i ich wpływ na poziom rozwoju polskiej gospodarki. Prezentują różne formy finansowania przedsięwzięć innowacyjnych, takie jak leasing, franczyza, Private Equity/Venture Capital, Business Angels, środki unijne na Gospodarkę Opartą na Wiedzy oraz platforma NewConnect, wraz z konkretnymi przykładami ich zastosowania. Przeprowadzają także analizę aktualnego poziomu innowacyjności w polskiej opiece zdrowotnej na tle innych krajów Unii Europejskiej oraz wskazują potencjalne kierunki zmian.

■ Opracowanie jest adresowane do animatorów życia gospodarczego, dawców i biorców kapitału, potencjalnych przedsiębiorców i menedżerów podmiotów leczniczych, a także do studentów wydziałów ekonomicznych, wydziałów zarządzania i organizacji oraz do wszystkich, których interesują niekonwencjonalne metody finansowania innowacyjnych przedsięwzięć.

ISBN 978-83-264-3222-4

9 788326 432224

Cena 69 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326432224 W01P01